

процедур адміністрування податків; кардинальне зменшення рівня адміністративних бар'єрів; створення дієвої системи податкового контролю, яка обумовить невідворотність покарання за вчинення податкового правопорушення і водночас не обтяжуватиме законослухняних платників податків податковими перевітками; реалізація низки заходів щодо детінізації та дерегуляції економіки України; запобігання корупційним проявам та підвищення ефективності витрачання бюджетних коштів тощо. Перспективним напрямом для розвитку економіки держави має бути обраний європейський вектор розвитку, що полягає у співпраці з Європейським Союзом у питаннях боротьби з податковим шахрайством, різними видами та формами ухилення від сплати податків тощо.

Бібліографічні посилання:

1. Бозуленко О. Я. Сутність міжнародної податкової конкуренції / О. Я. Бозуленко // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2011. Вип. 3. С. 52-57. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtej_2011_3_11.
2. Варналій З.С. Офшорні зони як виклики та загрози фінансовій безпеці України / З.С. Варналій, Д.Є. Мендрік // Финансовые услуги. 2018. № 2. С.2-6.
3. Цимбалюк І.О. Міжнародна податкова конкуренція: перспективи та реалії / І.О. Цимбалюк // Вісник Приазовського державного технічного університету. – Серія: "Економічні науки": зб. наук. праць. – Маріуполь: ДВНЗ „Призов. держ. техн. університет”, 2012. Вип.24. С. 96-104.
4. Global Competitiveness Index 2017-2018 [Електронний ресурс] / World Economic Forum. –2017. – Режим доступу: <https://widgets.weforum.org/global-competitiveness-report-2017/>

Кравець Роман Іванович

здобувач вищої освіти

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник: Карпенко Роман Валерійович

викладач кафедри цивільно-правових дисциплін

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ЗБИТКИ ЯК ФОРМА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ПОСЕРЕДНИЦЬКИХ ДОГОВОРАХ

При дослідженні проблеми відповідальності у посередницькому зобов'язанні, особливої уваги слід приділити такій її формі як відшкодування збитків. Відшкодування збитків є лише однією з форм відповідальності. В науковій літературі ви-діляється п'ять основних форм: відшкодування збитків, відшкодування моральної шкоди, сплату неустойки, втрату завдатку і виплату компенсації (разового грошо-вого стягнення замість відшкодування збитків) [1. с. 11-12].

Під збитками розуміють негативні наслідки майнового характеру потерпі-лого, які настали внаслідок неправомірної поведінки правопорушника. Усталеним у науці цивільного права є трактування збитків як грошового виразу май-нової шкоди [2; 3, с. 125]. Згідно ч. 2 ст. 224 ГК України під збитками розумі-ються витрати, зроблені управненою стороною, втрата або пошкодження її майна, а також недержані нею доходи, які управнена сторона одержала б у разі належного виконання зобов'язання, або додержання правил здійснення госпо-дарської діяльності другою стороною. Ч. 2 ст. 22 ЦК України передбачено два види збитків: витрати, понесені

кредитором, втрата, пошкодження або недостача майна (позитивна шкода) та неодержання кредитором доходів, які він мав би одержати, якби зобов'язання було належно виконане боржником (упущена вигода). Подібна диференціація збитків на прямі і непрямі (похідні) поширена й у німецькій цивілістиці [4, с. 46]. Збитки становлять вартість матеріального блага, існування якого припинено, вартість матеріального блага, яке неодмінно буде втрачено, вартість втраченої матеріальним благом цінності, вартість матеріального блага, можливість набуття якого втрачена, та вартість інших втрачених майнових благ, що охоплюються визначенням шкоди [5, с. 15]. Ця форма цивільної відповідальності є універсальною, оскільки застосовується у будь-яких випадках порушення цивільних прав, у той час, коли інші форми відповідальності застосовуються тільки у випадках встановлених договором або законом [6, с. 279]. Упущена вигода як другий вид збитків – це доходи, які особа могла б реально одержати за звичайних обставин, якби її право не було порушене [7, с. 198]. Відповідно до п. 1 ст. 7.4.2 Принципів міжнародних комерційних договорів УНІДРУА потерпіла сторона має право на повну компенсацію шкоди, яка виникла в результаті невиконання. Така шкода включає будь-які понесені стороною втрати та всяку вигоду, якої вона позбулася, включаючи будь-яку вигоду потерпілої сторони, отриману нею в результаті того, що вона уникла витрат чи шкоди [8, с. 260].

До витрат, понесених кредитором у посередницьких договорах слід віднести витрати, зроблені у зв'язку із виконанням послуги: суми витрат, зроблених посередником на оренду складу, оплату послуг навантаження чи розвантаження продукції, розмитнення, зберігання, вартість втраченого майна, а також суми, на які знизилась вартість майна у результаті його пошкодження.

Збитки у вигляді втрати, пошкодження, псування або недостачі характерні для договорів, у яких наявний матеріальний об'єкт і пов'язаний із відносинами власності, в тому числі посередницьких. Мова йде про той випадок, коли надання послуги посередником, пов'язане із володінням та користуванням майном установника посередництвом у зв'язку із його передачею для реалізації чи придбання за дорученням, а також наданням у користування посереднику предметів для виконання посередницької послуги. Наприклад, обов'язок довірителя забезпечити повіреного засобами, необхідними для виконання доручення (ст. 1007 ЦК). У посередницьких договорах за втрату або пошкодження згаданих речей застосовуються механізми договірної відповідальності, що виходять за межі їхнього предмету. Так, згідно ст. 1021 ЦК комісіонер відповідає перед комітентом за втрату, недостачу або пошкодження майна на загальних підставах. Таку ж відповідальність за аналогією несе і повірений за договором доручення, якщо його юридичні дії пов'язані із придбанням для нього майна або одержанням його для реалізації. За договором управління майном, управитель відповідає за завдані збитки, якщо не доведе, що вони виникли внаслідок непереборної сили, винних дій установника управління або вигодонабувача (ч. 1 ст. 1043 ЦК). Із врахуванням специфіки предмету цього договору управитель несе субсидіарну відповідальність за борги, що виникли у зв'язку із здійсненням

управління або в результаті вчинення правочинів із перевищенням повноважень чи встановлених обмежень (ч. 2 ст. 1043 ЦК). Виходячи із цього, на нашу думку, у договорі доручення та комісії для повіреного (посередника) необхідно встановити підвищену відповідальність, що більше б дисциплінувало на спонукало діяти у матеріальних інтересах своїх довірителів.

Вважаємо, слід доповнити ст. 1004 ЦК частиною 3 та викласти її у наступній редакції: «Повірений, який вчинив дії, відступивши від змісту доручення, коли цього не вимагали інтереси довірителя, відповідає за збитки, за умови, коли не доведе, що вони виникли внаслідок непереборної сили або винних дій довірителя, якщо інше не передбачено договором». Також доцільно доповнити ст. 1014 ЦК частиною 3 наступного змісту: «Комісіонер, який вчинив правочини на умовах невігідних для комітента та всупереч його вказівкам, звичаям ділового обороту або вимогам, що зазвичай ставляться, відповідає за збитки, якщо не доведе, що вони виникли внаслідок непереборної сили або винних дій довірителя, якщо інше не передбачено договором».

Бібліографічні посилання:

1. Верховець А.А. Цивільно-правова відповідальність за порушення договору: А.А. Верховець / Автореф. дис... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03. – Київ, 2010. – 20 с.
2. Баранова Л.М. Відшкодування збитків як спосіб захисту цивільних прав / Л.М. Баранова // Теорія і практика правознавства. Електронне наукове фахове видання Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». – 2011. – №1. – Режим доступу: http://nauka.nulau.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=
3. Балюк О.Ю. Шкода як умова настання цивільно-правової відповідальності при її заподіянні об'єктам навколишнього природного середовища / О.Ю. Балюк // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. – № 67-69. – 2005. – С. 125-127.
4. Кикоть О.О. Відшкодування збитків у господарських правовідносинах за законодавством країн Європи / О.О. Кикоть // Адвокат. – 2013 – №1 (148). – С. 45-48.
5. Янчук А.В. Відшкодування збитків як спосіб захисту цивільних прав та інтересів: А.В. Янчук / Автореф. дис... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03. – Київ, 2011. – 20 с.
6. Васильєва В.А. Цивільно-правове регулювання діяльності з надання посередницьких послуг / В.А. Васильєва. Монографія. Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2006. – 416 с/.
7. Митрофанов І.І., Гайкова Т.В. «Шкода» та «збитки»: співвідношення понять / І.І. Митрофанов, Т.В. Гайкова // Вісник КрНУ ім. Михайла Остроградського. Випуск №3/2012 (74). – С.196-200.
8. Принципы международных коммерческих договоров УНИДРУА 2004. [Пер. с англ. А.С. Комарова]. – М.: Статут, 2006. – 382 с.

Кравченко Віталій Дмитрович

здобувач вищої освіти

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник: Карпенко Роман Валерійович

викладач кафедри цивільно-правових дисциплін

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

СОЦІАЛЬНА ЗНАЧИМІСТЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Державна політика в галузі охорони праці спрямована на створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням. Забезпечення гідних і безпечних умов праці